SKLEP SVETA (SZVP) 2021/394

z dne 4. marca 2021

o spremembi Sklepa 2014/119/SZVP o omejevalnih ukrepih proti določenim osebam, subjektom in organom zaradi razmer v Ukrajini

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 29 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je 5. marca 2014 sprejel Sklep 2014/119/SZVP ([1]).

(2) Na podlagi pregleda Sklepa 2014/119/SZVP bi bilo treba uporabo omejevalnih ukrepov proti določenim osebam, subjektom in organom podaljšati za eno osebo do 6. septembra 2021, in za sedem oseb do 6. marca 2022, vnosa za dve osebi bi bilo treba črtati. V Prilogi k Sklepu 2014/119/SZVP bi bilo treba posodobiti informacije o pravici do obrambe in pravici do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do poštene in javne obravnave v razumnem roku pred neodvisnim, nepristranskim in z zakonom predhodno ustanovljenim sodiščem.

(3) Sklep 2014/119/SZVP bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Sklep 2014/119/SZVP se spremeni:

(1) v členu 5 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Ta sklep se uporablja do 6. marca 2022. Za vnos pod številko 17 v Prilogi se ukrepi iz člena 1 uporabljajo do 6. septembra 2021.“;

(2) Priloga se spremeni, kot je določeno v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 4. marca 2021

Za Svet
Predsednica
A. P. ZACARIAS

([1]) Sklep Sveta 2014/119/SZVP z dne 5. marca 2014 o omejevalnih ukrepih proti določenim osebam, subjektom in organom zaradi razmer v Ukrajini (UL L 66, 6.3.2014, str. 26).

PRILOGA

Priloga k Sklepu 2014/119/SZVP se spremeni:

(1) v oddelku A („Seznam oseb, subjektov in organov iz člena 1“) se črtata vnosa za naslednji osebi:

13. Dmytro Volodymyrovych Tabachnyk;

15. Serhiy Hennadiyovych Arbuzov;

(2) oddelek B („Pravica do obrambe in pravica do učinkovitega sodnega varstva“) se nadomesti z naslednjim:

„B Pravica do obrambe in pravica do učinkovitega sodnega varstva

Pravica do obrambe in pravica do učinkovitega sodnega varstva na podlagi zakonika o kazenskem postopku Ukrajine

Člen 42 zakonika o kazenskem postopku Ukrajine (v nadaljnjem besedilu: zakonik o kazenskem postopku) določa, da ima vsaka oseba, ki je osumljena ali obdolžena v kazenskem postopku, pravico do obrambe in pravico do učinkovitega sodnega varstva. Ti pravici vključujeta: pravico, da je obveščena o tem, katerega kaznivega dejanja je osumljena ali obdolžena; pravico, da je izrecno in hitro obveščena o svojih pravicah na podlagi zakonika o kazenskem postopku; pravico do dostopa do zagovornika, ko zanj prvič zaprosi; pravico do podajanja predlogov za postopkovne ukrepe in pravico, da izpodbija odločitve, dejanja in opustitve preiskovalca, javnega tožilca in preiskovalnega sodnika.

Člen 303 zakonika o kazenskem postopku razlikuje med odločitvami in opustitvami, ki se jih lahko izpodbija v predkazenskem postopku (prvi odstavek), ter odločitvami, dejanji in opustitvami, ki se lahko obravnavajo med pripravljalnim postopkom pred sodiščem (drugi odstavek). Člen 306 zakonika o kazenskem postopku določa, da mora pritožbe zoper odločitve, dejanja ali opustitve preiskovalca ali javnega tožilca obravnavati preiskovalni sodnik okrajnega sodišča v navzočnosti pritožnika ali njegovega zagovornika ali zakonitega zastopnika. Člen 308 zakonika o kazenskem postopku določa, da se lahko pritožbe v zvezi s tem, da preiskovalec ali javni tožilec ne upošteva razumnega časa med predsodno preiskavo, vložijo pri višjem javnem tožilcu in jih je treba obravnavati v treh dneh po vložitvi. Poleg tega člen 309 zakonika o kazenskem postopku določa odločitve preiskovalnih sodnikov, ki jih je mogoče izpodbijati s pritožbo, in da so druge odločitve v okviru pripravljalnega postopka pred sodiščem lahko predmet sodnega nadzora. Številni postopkovni preiskovalni ukrepi so mogoči samo v primeru odločbe preiskovalnega sodnika ali sodišča (na primer zaseg premoženja v skladu s členi 167 do 175 in ukrepi za pridržanje v skladu s členi 176 do 178 zakonika o kazenskem postopku).

Uporaba pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva v zvezi z vsako od oseb s seznama

1. Viktor Fedorovych Yanukovych

Kazenski postopek v zvezi s prisvajanjem državnih sredstev ali drugega premoženja še vedno poteka.

Iz podatkov v dokumentaciji Sveta je razvidno, da sta bili pravica Viktorja Yanukovycha do obrambe in njegova pravica do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do obravnave v razumnem roku pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, v kazenskem postopku, na katerega se je oprl Svet, spoštovani. To dokazuje predvsem odločitev ukrajinskega višjega protikorupcijskega sodišča z dne 11. avgusta 2020, v kateri je sodišče preučilo peticijo ukrajinskega nacionalnega protikorupcijskega urada in izdalo dovoljenje za prijetje Viktorja Yanukovycha. Preiskovalni sodnik je v svoji sodbi potrdil, da obstaja utemeljen sum za vpletenost Viktorja Yanukovycha v kaznivo dejanje prisvajanja državnih sredstev, potrdil pa je tudi, da ima Viktor Yanukovych status osumljenca v kazenskem postopku.

Višje protikorupcijsko sodišče je poleg tega ugotovilo, da se Viktor Yanukovych od leta 2014 nahaja zunaj Ukrajine. Sodišče je sklenilo, da obstajajo zadostni razlogi za domnevo, da se je osumljenec Viktor Yanukovych skrival pred preiskovalnimi organi.

Svet v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice meni, da je treba obdobja, v katerih se Viktor Yanukovych izogiba preiskavi, izvzeti iz izračuna obdobja, upoštevnega za presojo spoštovanja pravice do sojenja v razumnem roku. Svet zato meni, da so okoliščine, opisane v odločitvi višjega protikorupcijskega sodišča, ki so pripisane Viktorju Yanukovychu, bistveno prispevale k trajanju preiskave.

2. Vitalii Yuriyovych Zakharchenko

Kazenski postopek v zvezi s prisvajanjem državnih sredstev ali drugega premoženja še vedno poteka.

Iz podatkov v dokumentaciji Sveta je razvidno, da sta bili pravica Vitaliija Zakharchenka do obrambe in njegova pravica do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do obravnave v razumnem roku pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, v kazenskem postopku, na katerega se je oprl Svet, spoštovani. To dokazujejo predvsem odločitve preiskovalnega sodnika z dne 21. maja 2018, 23. novembra 2018 in 27. novembra 2019, s katerimi je bilo izdano dovoljenje za pridržanje Vitaliija Zakharchenka.

Poleg tega ima Svet informacije, da so ukrajinski organi sprejeli ukrepe za iskanje Vitaliija Zakharchenka. Preiskovalni organ se je 12. februarja 2020 odločil, da Vitaliija Zakharchenka uvrsti na mednarodni seznam iskanih oseb, in je Oddelku za mednarodno policijsko sodelovanje nacionalne policije Ukrajine poslal zahtevek za vpis v Interpolovo podatkovno zbirko.

Predsodna preiskava se je nadaljevala 28. februarja 2020 in izvedeni so bili postopkovni in preiskovalni ukrepi. Preiskovalni organ je 3. marca 2020 začasno prekinil predsodno preiskavo, saj je ugotovil, da se Vitalii Zakharchenko skriva pred preiskovalnim organom in sodiščem, da bi se izognil kazenski odgovornosti, da ni znano, kje se nahaja, ter da so bili izvedeni vsi preiskovalni (iskanje) in postopkovni ukrepi, ki jih je mogoče izvesti brez navzočnosti osumljene osebe. Zoper to začasno prekinitev je bila možna pritožba.

V okoliščinah, ko obramba ne uveljavlja pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva, ni mogoče preveriti, če sta bili ti pravici kršeni.

Svet v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice meni, da je treba obdobja, v katerih se Vitalii Zakharchenko izogiba preiskavi, izvzeti iz izračuna obdobja, upoštevnega za presojo spoštovanja pravice do sojenja v razumnem roku. Svet zato meni, da so zgoraj opisane okoliščine, pripisane Vitaliiju Zakharchenku, bistveno prispevale k trajanju preiskave.

3. Viktor Pavlovych Pshonka

Kazenski postopek v zvezi s prisvajanjem državnih sredstev ali drugega premoženja še vedno poteka.

Iz podatkov v dokumentaciji Sveta je razvidno, da sta bili pravica Viktorja Pshonke do obrambe in njegova pravica do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do obravnave v razumnem roku pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, v kazenskem postopku, na katerega se je oprl Svet, spoštovani. To dokazujejo predvsem dejstvo, da je bilo pisno obvestilo o sumu izdano 22. decembra 2014, dejstvo, da je bila zoper odločitev z dne 16. junija 2017 o začasni prekinitvi kazenskega postopka možna pritožba, ter odločitve preiskovalnega sodnika z dne 12. marca 2018, 13. avgusta 2018 in 5. septembra 2019, s katerimi je bilo izdano dovoljenje za pridržanje Viktorja Pshonke, da bi se ga privedlo pred sodišče za udeležbo na obravnavi glede predloga za odreditev pripora.

Svet ima informacije, da so ukrajinski organi sprejeli ukrepe za iskanje Viktorja Pshonke. Pristojnim organom Ruske federacije je bila 24. julija 2020 poslana prošnja za mednarodno pravno pomoč, da bi ugotovili, kje se nahaja Viktor Pshonka, in ga zaslišali. Na to prošnjo še ni bilo odgovora. Predsodna preiskava je bila 24. julija 2020 začasno prekinjena zaradi potrebe po izvedbi postopkovnih ukrepov v okviru mednarodnega sodelovanja.

Ruski organi so zavrnili prošnji za mednarodno pravno pomoč, ki sta jim bili poslani leta 2016 in 2018.

Poleg tega je ukrajinsko višje protikorupcijsko sodišče v odločitvi z dne 2. oktobra 2020 zavrnilo pritožbo, ki jo je vložil odvetnik Viktorja Pshonke za razveljavitev obvestila o sumu z dne 23. decembra 2014. Sodišče je ugotovilo, da je bilo obvestilo o sumu vročeno v skladu z zakonikom o kazenskem postopku Ukrajine, in potrdilo, da ima Viktor Pshonka status osumljenca v kazenskem postopku.

Poleg tega je ukrajinsko višje protikorupcijsko sodišče 7. maja 2020 in 9. novembra 2020 zavrnilo zahtevo za začetek postopka na podlagi pritožbe odvetnikov vzvezi z neukrepanjem ukrajinskega nacionalnega protikorupcijskega urada v kazenskem postopku. Pritožbeni senat višjega protikorupcijskega sodišča je navedeni odločitvi potrdil 1. junija 2020 oziroma 26. novembra 2020.

Svet v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice meni, da je treba obdobja, v katerih se Viktor Pshonka izogiba preiskavi, izvzeti iz izračuna obdobja, upoštevnega za presojo spoštovanja pravice do sojenja v razumnem roku. Svet zato meni, da so okoliščine, opisane v odločitvi višjega protikorupcijskega sodišča, ki so pripisane Viktorju Pshonki, in predhodna neizvršitev prošenj za mednarodno pravno pomoč bistveno prispevale k trajanju preiskave.

6. Viktor Ivanovych Ratushniak

Kazenski postopek v zvezi s prisvajanjem državnih sredstev ali drugega premoženja še vedno poteka.

Iz podatkov v dokumentaciji Sveta je razvidno, da sta bili pravica Viktorja Ratushniaka do obrambe in njegova pravica do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do obravnave v razumnem roku pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, v kazenskem postopku, na katerega se je oprl Svet, spoštovani. To dokazujejo predvsem odločitve preiskovalnega sodnika z dne 21. maja 2018, 23. novembra 2018 in 4. decembra 2019, s katerimi je bilo izdano dovoljenje za pridržanje Viktorja Ratushniaka, da bi se ga privedlo pred sodišče za udeležbo na obravnavi glede predloga za odreditev pripora.

Svet ima informacije, da so ukrajinski organi sprejeli ukrepe za iskanje Viktorja Ratushniaka. Preiskovalni organ se je 12. februarja 2020 odločil, da Viktorja Ratushniaka uvrsti na mednarodni seznam iskanih oseb, in je Oddelku za mednarodno policijsko sodelovanje nacionalne policije Ukrajine poslal zahtevek za vpis v Interpolovo podatkovno zbirko.

Predsodna preiskava se je nadaljevala 28. februarja 2020, da bi se izvedli postopkovni in preiskovalni ukrepi. Preiskovalni organ je 3. marca 2020 začasno prekinil predsodno preiskavo, saj je ugotovil, da se Viktor Ratushniak skriva pred preiskovalnimi organi in sodiščem, da bi se izognil kazenski odgovornosti, da ni znano, kje se nahaja, ter da so bili izvedeni vsi preiskovalni (iskanje) in postopkovni ukrepi, ki jih je mogoče izvesti brez navzočnosti osumljene osebe. Zoper to odločitev o začasni prekinitvi je bila možna pritožba.

V okoliščinah, ko obramba ne uveljavlja pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva, ni mogoče preveriti, če sta bili ti pravici kršeni.

Svet v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice meni, da je treba obdobja, v katerih se Viktor Ratushniak izogiba preiskavi, izvzeti iz izračuna obdobja, upoštevnega za presojo spoštovanja pravice do sojenja v razumnem roku. Svet zato meni, da so zgoraj opisane okoliščine, pripisane Viktorju Ratushniaku, bistveno prispevale k trajanju preiskave.

7. Oleksandr Viktorovych Yanukovych

Kazenski postopek v zvezi s prisvajanjem državnih sredstev ali drugega premoženja še vedno poteka.

Iz podatkov v dokumentaciji Sveta je razvidno, da sta bili pravica Oleksandra Yanukovycha do obrambe in njegova pravica do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do obravnave v razumnem roku pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, v kazenskem postopku, na katerega se je oprl Svet, spoštovani.

Svet ima informacije, da so ukrajinski organi sprejeli ukrepe za iskanje Oleksandra Yanukovycha, ki se nahaja v Ruski federaciji in se izogiba preiskavi.

Svet v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice meni, da je treba obdobja, v katerih se Oleksandr Yanukovych izogiba preiskavi, izvzeti iz izračuna obdobja, upoštevnega za presojo spoštovanja pravice do sojenja v razumnem roku. Zato Svet meni, da so zgoraj opisane okoliščine, pripisane Oleksandru Yanukovychu, bistveno prispevale k trajanju preiskave.

9. Artem Viktorovych Pshonka

Kazenski postopek v zvezi s prisvajanjem državnih sredstev ali drugega premoženja še vedno poteka.

Iz podatkov v dokumentaciji Sveta je razvidno, da sta bili pravica Artema Pshonke do obrambe in njegova pravica do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do obravnave v razumnem roku pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, v kazenskem postopku, na katerega se je oprl Svet, spoštovani. To dokazujejo predvsem dejstvo, da je bilo pisno obvestilo o sumu izdano 29. decembra 2014, dejstvo, da je bila zoper odločitev z dne 16. junija 2017 o začasni prekinitvi kazenskega postopka možna pritožba, ter odločitve preiskovalnega sodnika z dne 12. marca 2018, 13. avgusta 2018 in 5. septembra 2019, s katerimi je bilo izdano dovoljenje za pridržanje Artema Pshonke, da bi se ga privedlo pred sodišče za udeležbo na obravnavi glede predloga za odreditev pripora.

Svet ima informacije, da so ukrajinske oblasti sprejele ukrepe za iskanje Artema Pshonke. Pristojnim organom Ruske federacije je bila 24. julija 2020 poslana prošnja za mednarodno pravno pomoč, da bi ugotovili, kje se nahaja osumljenec, in ga zaslišali. Na to prošnjo še ni bilo odgovora. Predsodna preiskava je bila 24. julija 2020 začasno prekinjena zaradi potrebe po izvedbi postopkovnih ukrepov v okviru mednarodnega sodelovanja.

Ruski organi so zavrnili prošnjo za mednarodno pravno pomoč, ki jim je bila poslana leta 2018.

Poleg tega je ukrajinsko višje protikorupcijsko sodišče z odločitvijo z dne 8. julija 2020 zavrnilo pritožbo, ki jo je odvetnik Artema Pshonke vložil za razveljavitev odločitve o začasni prekinitvi predsodne preiskave z dne 30. aprila 2015. Sodišče je tudi ugotovilo, da je bilo obvestilo o sumu vročeno v skladu z zakonikom o kazenskem postopku Ukrajine, in potrdilo, da ima Artem Pshonka status osumljenca v kazenskem postopku.

Svet v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice meni, da je treba obdobja, v katerih se Artem Pshonka izogiba preiskavi, izvzeti iz izračuna obdobja, upoštevnega za presojo spoštovanja pravice do sojenja v razumnem roku. Zato meni, da so okoliščine, opisane v odločitvi višjega protikorupcijskega sodišča, ki so pripisane Artemu Pshonki, in predhodna neizvršitev prošnje za mednarodno pravno pomoč bistveno prispevale k trajanju preiskave.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

Kazenski postopek v zvezi s prisvajanjem državnih sredstev ali drugega premoženja še vedno poteka.

Iz podatkov v dokumentaciji Sveta je razvidno, da sta bili pravica Serhiya Kurchenka do obrambe in njegova pravica do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do obravnave v razumnem roku pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, v kazenskem postopku, na katerega se je oprl Svet, spoštovani. To dokazuje predvsem odločitev preiskovalnega sodnika z dne 7. marca 2018, s katero je bilo izdano dovoljenje

za posebno preiskavo v nenavzočnosti. Poleg tega je bila obramba 28. marca 2019 uradno obveščena o zaključku predsodne preiskave, omogočen pa ji je bil dostop do gradiva za seznanitev. Svet ima informacije, da se obramba še vedno seznanja z gradivom.

Poleg tega je pritožbeno sodišče v Odesi z odločitvijo z dne 29. aprila 2020 ugodilo pritožbi državnega tožilca in Serhiyu Kurchenku naložilo preventivni ukrep pripora. Sodišče je tudi navedlo, da je Serhiy Kurchenko leta 2014 zapustil Ukrajino in da ni mogoče ugotoviti, kje se nahaja. Ugotovilo je, da se Serhiy Kurchenko izogiba preiskovalnim organom, da bi se izognil kazenski odgovornosti.

Svet je bil obveščen, da so ukrajinski organi 29. aprila 2020 Ruski federaciji poslali prošnjo za mednarodno pravno pomoč, ki je bila 28. julija 2020 vrnjena, ne da bi bila izvršena.

Svet v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice meni, da je treba obdobja, v katerih se Serhiy Kurchenko izogiba preiskavi, izvzeti iz izračuna obdobja, upoštevnega za presojo spoštovanja pravice do sojenja v razumnem roku. Zato Svet meni, da so okoliščine, opisane v odločitvi pritožbenega sodišča v Odesi, ki so pripisane Serhiyu Kurchenku, in neizvršitev prošnje za mednarodno pravno pomoč bistveno prispevale k trajanju preiskave.

17. Oleksandr Viktorovych Klymenko

Kazenski postopek v zvezi s prisvajanjem državnih sredstev ali drugega premoženja še vedno poteka.

Iz podatkov v dokumentaciji Sveta je razvidno, da sta bili pravica Oleksandra Klymenka do obrambe in njegova pravica do učinkovitega sodnega varstva, vključno s temeljno pravico do obravnave v razumnem roku pred neodvisnim in nepristranskim sodiščem, v kazenskem postopku, na katerega se je oprl Svet, spoštovani. To dokazujeta predvsem odločitvi preiskovalnega sodnika z dne 1. marca 2017 in 5. oktobra 2018, s katerima je bilo izdano dovoljenje za posebno preiskavo v nenavzočnosti. Svet ugotavlja, da je bila obramba obveščena o zaključku predsodnih preiskav v letih 2017 in 2018 ter da je od takrat prejela gradivo za kazenski postopek, da bi se seznanila z njim. Obramba pregleduje in preučuje obsežno gradivo, ki je na voljo v zvezi s predsodno preiskavo v kazenskem postopku. Svet meni, da je treba dolgo obdobje seznanitve pripisati obrambi.“